

**«ЖАМБЫЛ ОБЛЫСЫ ӘКІМДІГІНІҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ
Т.РЫСҚҰЛОВ АУДАНЫНЫҢ БІЛІМ БӨЛІМІНІҢ
«АҚБОТА» БӨБЕКЖАЙ-БАҚШАСЫ» МЕМЛЕКЕТТІК
КОММУНАЛДЫҚ ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРЫНЫ
БҰЙРЫҚ №64**

Көгершін ауылы

«02» қыркүйек 2025 жыл

Консультациялық пункт құру туралы

Тиісті типтердегі және түрлердегі мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу- ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар ҚР Оқу- ағарту министрінің 07.08. 2023 № 248 бұйрығының 2- тарауына сүйене отырып **БҰЙЫРАМЫН:**

1. «Ақбота» бөбекжай- бақшасының ғимаратында ата- аналарға арналған консультациялық пунктін қарастырылсын.

2. Мектепке дейінгі ұйыма қамтылмаған балаларына және ата- аналарына (занды өкілдеріне) психологиялық- педагогикалық көмек көрсету үшін педагогикалық қызметкерлер мен медбикелік маман құрамы бекітілсін.

Оспанова Мая Шакировна- бөбекжай- бақшасының меңгерушісі

Жусанбаева Гулшат Бейсеновна- әдіскер

Бекбаева Гулдана Амангельдиевна- педагог- психолог

Тулеуова Эльмира Абдикеримовна медбике

Тайсенгирова Жадра Бақтыбайқызы- логопед

3. Педагогикалық қызметкерлер міндетіне ата- аналармен (занды өкілдермен) және олардың балаларымен өзара әрекет ету түрлері енгізілсін.

- МДҰ білім беру бағдарламалары мен олардың жас ерекшеліктеріне сәйкес дамыту мен оқыту, тәрбиелеу мен тәрбиелеуге қатысты мәселелер бойынша ақыл- кеңестер беру;

- мектепке дейінгі балалармен ашық білім беру жұмыстарын өткізу;

- шебер- кластар, ойындар, жаттығулар, білім беру іс- әрекеттері, ата- аналармен (занды өкілдерімен) ойын тренингтер өткізілсін.

4. Педагог- психолог міндетіне енгізілсін:

- ақыл- қызмет пунктінің жалпы қызметі үйлестірілсін.

- ата- аналар(занды өкілдері) мен олардың балалары үшін өзара әрекет ету формаларын дайындау және өткізу үшін жауаптылар тағайындалсын;

- ақыл- кеңес пунктін қызметі кестесін құрастыру;

5. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды мекеменің педагог- психологы Г.Бекбаеваға жүктелсін.

«Ақбота» бөбекжай-бақшасының меңгерушісі

Таныстым:

М.Ш.Оспанова

**Мектепке дейінгі білім берумен қамтылмаған балалардың ата-аналарына
арналған консультациялық пункттің жұмыс жоспары**

Мақсаты: Мектепке дейінгі ұйыммен қамтылмаған балалармен ата-аналарға қолдау көрсете отырып, педагогикалық-психологиялық жұмыстар жүргізу.

Міндеттері:

- Мектепке дейінгі балалар дамуының психикалық, дене және сөйлеу білімін кеңейту;
- отбасында баламен жұмыс істеудің кейбір педагогикалық тәсілдерін үйрету.
- мектепке даярлық біліктері мен дағдыларын қалыптастыру және баланың отбасылық тәрбиесі барысында тіл дамытуға баулу.

№	Негізгі іс-әрекет мазмұны	Мазмұны	Жұмыс формалары	Мерзімі	Жауапты
1	Мектеп жасына дейінгі балаларды үй жағдайында тәрбиелеп отырған отбасыларды айқындау және консультативтік пунктке шақыру	Үй жағдайында тәрбиелеп отырған отбасылардың тізімін құру, міндеттерін айқындау	Құжаттарды реттеу. Кеңес беру	Қыркүйек	Менгеруші Әдіскер Педагог-психолог
2	Балаларды МДҰ жағдайларына бейімдеу. «Аялы алақан» Тренинг	Баланы мектепке дейін бейімдеу кезінде ата-аналарға қалай әрекет ету керек.	Консультация Ата-аналарға арналған ұсыныстар	Қазан	Педагог-психолог Логопед
3	«Баланың денсаулығы біздің қолымызда» Жаднама «ЖРВИ, тұмаудың алдын-алу»	Салауатты өмір салты дегеніміз не? Күн тәртібінің дұрыс орындалуы.	Консультациялық ұсынымдар	Қараша	Медбике
4	Отбасындағы және МДҰ-ғы балалардың қауіпсіздігі	Қауіпсіз мінез-құлықтың негізгі ережелері.	Әңгімелесу, ұсыныстар,	Желтоқсан	Медбике
5	«Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған білім беру ойындарының рөлі»	Бірлескен ойын.	Шебер сынып	Қаңтар	Логопед
6	«Үйдегі баланың қозғалыс белсенділігі	Балалар мен ата-аналарға арналған үй - ойын орны.	Ұсыныстар	Ақпан	Педагог-психолог
7	«Бала өміріндегі ертегінің рөлі»	Баланың ақыл-ой дамуындағы танымдық ертегілердің рөлі.	Ата-аналарға арналған ұсыныстар	Наурыз	Логопед
8	Мамандар кеңес береді айдары : «Егер бала компьютерден бас алмаса»	Баланың психикалық-физиологиялық дамуы	Дәріс	Сәуір	Педагог-психолог
9	Консультативтік пунктке атқарылған жұмыстар туралы есеп беру	Анықтама	Қорытынды	Мамыр	Менгеруші

Кеңес беру уақыты

№	Менгеруші	Дүйсенбі 9.00-11.00
		Бейсенбі 9.00-11.00
1	Әдіскер	Сейсенбі 11.00-12.00
		Жұма 11.00-12.00
2	Педагог-психолог	Сәрсенбі 9.00-12.00
		Жұма 9.00-11.00
3	Медбике	Сейсенбі 16.00-17.30
		Жұма 16.00-17.30
4	Логпед	Дүйсенбі 11.00-12.00
		Бейсенбі 11.00-12.00

«Бекітемін»
«Ақбота» бөбекжай-бақшасының
менгерушісі М.Ш.Оспанова
2025-2026 оқу жылы

Мектепке дейінгі білім беру ұйымымен қамтылмаған балардың тізімі

№	Аты- жөні	Туған күні	ЖСН	Мекен- жайы
1	Берікбай Аяулым Асқарқызы	21.11.22	221121654470	Барпеев 78
2	Едіге Нұр-Мухаммед Еркінұлы	01.11.22	221101556614	Амреев 9
3	Адықал Ақмарал Мұратқызы	26.08.22	220826655954	Амреев 49
4	Мейірхан Айым Мейрамбекқызы	20.01.22	220120650836	Көгершін 54

Мектепке дейінгі білім беру ұйымымен қамтылмаған балардың ата-аналарының тізімі

№	Аты- жөні	Туған күні	ЖСН	Мекен жайы	Байланыс нөмірі
1	Койлиева Балмира Ықыласбекқызы	06.11.92	921106401719	Барпеев 78	87759569661
2	Асимова Әсел Мақсатқызы	18.05.02	020518600495	Амреев 9	87479081834
3	Сатыбалдиева Эльмира Хамитовна	02.08.88	880802400948	Амреев 49	87715900589
4	Дорсимова Аида Артыққызы	19.02.96	960219300634	Көгершін 54	87086203910

№ Ақбота 5/8 мектепке дейінгі ұйымы мен баланың ата-аналарының (заңды өкілдерінің) өзара міндеттемелері туралы

№ 02 шарт

« 02 » қараша 2025 ж.

Оспанова Мәлі Шамширұлы мектепке дейінгі ұйымының меңгерушісі атынан № Ақбота 5/8 мектепке дейінгі ұйым бір тараптан және Асемова Асем Мерзиевнаның анасы (әкесі, оларды алмастыратын тұлға), бұдан әрі «Ата-ана» деп аталады, келесі тараптан төмендегі мазмұнда осы Шартты жасады:

1. Мектепке дейінгі ұйым міндеттенеді:

1.1. Ата-анасының өтініші негізінде баланы МДҰ-ның консультациялық пунктіне есепке алу.

1.2. Баланың өмірі мен денсаулығын қорғауды, оның зияткерлік, дене және жеке дамуын қамтамасыз етуге; баланың даму ерекшеліктерін ескере отырып, оған деген жеке әдісті жүзеге асыруға, баланың эмоциялық игілігіне қамқорлық жасауға.

1.3. Заттық-дамытушылық ортаны ұйымдастыру (үй-жайлар, жабдықтар, оқу-көрнекі құралдар, ойындарға арналған материалдар).

1.4. Баланың әрекетін жасына, жеке ерекшеліктеріне, Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнына сәйкес ұйымдастыру.

1.5. Мамандар қызметін ұсыну

1.6. Бала ауырып қалғанда, сондай-ақ ата-анасы (заңды өкілі) дәлелді себептермен (ауруы, іссапар және т.б.) демалыста және уақытша болмаған жағдайда балабақшаның кеңес беру пунктінде баланың орнын сақтау.

1.7. МДҰ-ның консультациялық пунктінде болған кезеңінде бала мүлкінің пунктте сақталуын қамтамасыз етуге міндетті.

1.8. Ата-анаға (заңды өкілге) баланы тәрбиелеу мен оқытуда, оның дамуындағы ауытқуларды түзетуде білікті көмек көрсету.

1.9. Осы Шартты сақтау.

2. Ата-ана міндеттенеді:

2.1. Осы Шартты сақтау.

2.2. Баланың алдағы уақытта болмауы туралы балабақшаға хабарлау (демалыс, ауру және т.б.).

2.3. Баланы тәрбиелеу мен оқытудың барлық бағыттары бойынша МДҰ консультациялық пунктімен өзара әрекеттесу, бірлескен іс-шараларға белсенді қатысу.

3. Мектепке дейінгі ұйым құқылы:

3.1. Баланың консультациялық пунктте одан әрі болуына кедергі келтіретін баланың денсаулық жағдайы туралы медициналық қорытынды болған кезде, баланы шығарып жіберуге.

3.2. Ата-анасы (заңды өкілі) өз міндеттемелерін жүйелі түрде орындамаған жағдайда, оған бұл туралы 10 күн бұрын хабарлап, осы Шартты мерзімінен бұрын бұзуға құқылы.

4. Ата-ана құқылы:

4.1. Балабақпаның консультациялық пунктінде балалармен жұмысты жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу.

4.2. Консультациялық пункттің жұмысы туралы есептерді тыңдау.

4.3. Мектепке дейінгі ұйым басшысына бұл туралы алдын ала 10 күн бұрын хабарлай отырып, осы Шартты бір жақты тәртіппен мерзімінен бұрын бұзу.

5. Шарттың қолданылу талаптары.

5.1. Шарт оған қол қойылған сәттен бастап қолданылады, тараптардың келісімі бойынша ұзартылуы, өзгертілуі, толықтырылуы мүмкін.

5.2. Шартқа өзгерістер, толықтырулар Шартқа қосымша түрінде ресімделеді.

6. Тараптардың жауапкершілігі.

6.1. Тараптар міндеттеменің орындалмағаны немесе тиісті дәрежеде орындалмағаны үшін жауапты.

7. Шарттың қолданыс мерзімі _____ - _____ аралығында.

8. Шартқа қол қойған тараптар:

№ МДҰ менгерушісі ТАӨ <u>М.М. Мамбетов</u>	Ата-ананың (заңды өкілдің) ТАӨ <u>Асемова Әсем</u>
М.О. (қолы) <u>М.М. Мамбетов</u> «28» 08 2025ж.	Мекенжайы <u>Ахметов КЗ</u> <u>Ахметов</u> (қолы) «01» 09 2025ж.

№ Ақбота " 8/8 мектепке дейінгі ұйымы мен баланың ата-аналарының (заңды өкілдерінің) өзара міндеттемелері туралы

№ 02 шарт

«02» қараша 2025 ж.

Оспанова Мая Шакировна мектепке дейінгі ұйымының меңгерушісі атынан № Ақбота " 8/8 мектепке дейінгі ұйым бір тараптан және Дүхисова Асқа Артақұлов анасы (әкесі, оларды алмастыратын тұлға), бұдан әрі «Ата-ана» деп аталады, келесі тараптан төмендегі мазмұнда осы Шартты жасады:

1. Мектепке дейінгі ұйым міндеттенеді:

1.1. Ата-анасының өтініші негізінде баланы МДҰ-ның консультациялық пунктіне есепке алу.

1.2. Баланың өмірі мен денсаулығын қорғауды, оның зияткерлік, дене және жеке дамуын қамтамасыз етуге; баланың даму ерекшеліктерін ескере отырып, оған деген жеке әдісті жүзеге асыруға, баланың эмоциялық игілігіне қамқорлық жасауға.

1.3. Заттық-дамытушылық ортаны ұйымдастыру (үй-жайлар, жабдықтар, оқу-көрнекі құралдар, ойындарға арналған материалдар).

1.4. Баланың әрекетін жасына, жеке ерекшеліктеріне, Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнына сәйкес ұйымдастыру.

1.5. Мамандар қызметін ұсыну

1.6. Бала ауырып қалғанда, сондай-ақ ата-анасы (заңды өкілі) дәлелді себептермен (ауруы, іссапар және т.б.) демалыста және уақытша болмаған жағдайда балабақшаның кеңес беру пунктінде баланың орнын сақтау.

1.7. МДҰ-ның консультациялық пунктінде болған кезеңінде бала мүлкінің пунктте сақталуын қамтамасыз етуге міндетті.

1.8. Ата-анаға (заңды өкілге) баланы тәрбиелеу мен оқытуда, оның дамуындағы ауытқуларды түзетуде білікті көмек көрсету.

1.9. Осы Шартты сақтау.

2. Ата-ана міндеттенеді:

2.1. Осы Шартты сақтау.

2.2. Баланың алдағы уақытта болмауы туралы балабақшаға хабарлау (демалыс, ауру және т.б.).

2.3. Баланы тәрбиелеу мен оқытудың барлық бағыттары бойынша МДҰ консультациялық пунктімен өзара әрекеттесу, бірлескен іс-шараларға белсенді қатысу.

3. Мектепке дейінгі ұйым құқылы:

3.1. Баланың консультациялық пунктте одан әрі болуына кедергі келтіретін баланың денсаулық жағдайы туралы медициналық қорытынды болған кезде, баланы шығарып жіберуге.

3.2. Ата-анасы (заңды өкілі) өз міндеттемелерін жүйелі түрде орындамаған жағдайда, оған бұл туралы 10 күн бұрын хабарлап, осы Шартты мерзімінен бұрын бұзуда құқылы.

№ Ақбота № 8/8 мектепке дейінгі ұйымы мен баланың ата-аналарының (занды өкілдерінің) өзара міндеттемелері туралы

№ 02 шарт

«14» Апрель 2025 ж.

Оспанов Мағ Шәкербек мектепке дейінгі ұйымының меңгерушісі атынан № Ақбота № 8/8 мектепке дейінгі ұйым бір тараптан және Сатыбалдиева Эльмира Ғалиевна анасы (әкесі, оларды алмастыратын тұлға), бұдан әрі «Ата-ана» деп аталады, келесі тараптан төмендегі мазмұнда осы Шартты жасады:

1. Мектепке дейінгі ұйым міндеттенеді:

1.1. Ата-анасының өтініші негізінде баланы МДҰ-ның консультациялық пунктіне есепке алу.

1.2. Баланың өмірі мен денсаулығын қорғауды, оның зияткерлік, дене және жеке дамуын қамтамасыз етуге; баланың даму ерекшеліктерін ескере отырып, оған деген жеке әдісті жүзеге асыруға, баланың эмоциялық игілігіне қамқорлық жасауға.

1.3. Заттық-дамытушылық ортаны ұйымдастыру (үй-жайлар, жабдықтар, оқу-көрнекі құралдар, ойындарға арналған материалдар).

1.4. Баланың әрекетін жасына, жеке ерекшеліктеріне, Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнына сәйкес ұйымдастыру.

1.5. Мамандар қызметін ұсыну

1.6. Бала ауырып қалғанда, сондай-ақ ата-анасы (занды өкілі) дәлелді себептермен (ауруы, іссапар және т.б.) демалыста және уақытша болмаған жағдайда балабақшаның кеңес беру пунктінде баланың орнын сақтау.

1.7. МДҰ-ның консультациялық пунктінде болған кезеңінде бала мүлкінің пунктте сақталуын қамтамасыз етуге міндетті.

1.8. Ата-анаға (занды өкілге) баланы тәрбиелеу мен оқытуда, оның дамуындағы ауытқуларды түзетуде білікті көмек көрсету.

1.9. Осы Шартты сақтау.

2. Ата-ана міндеттенеді:

2.1. Осы Шартты сақтау.

2.2. Баланың алдағы уақытта болмауы туралы балабақшаға хабарлау (демалыс, ауру және т.б.).

2.3. Баланы тәрбиелеу мен оқытудың барлық бағыттары бойынша МДҰ консультациялық пунктімен өзара әрекеттесу, бірлескен іс-шараларға белсенді қатысу.

3. Мектепке дейінгі ұйым құқылы:

3.1. Баланың консультациялық пунктте одан әрі болуына кедергі келтіретін баланың денсаулық жағдайы туралы медициналық қорытынды болған кезде, баланы шығарып жіберуге.

3.2. Ата-анасы (занды өкілі) өз міндеттемелерін жүйелі түрде орындамаған жағдайда, оған бұл туралы 10 күн бұрын хабарлап, осы Шартты мерзімінен бұрын бұзуға құқылы.

«Ақбота» 8/8 мектепке дейінгі ұйымы мен баланың ата-аналарының (заңды өкілдерінің) өзара міндеттемелері туралы

№ 01 шарт

« 02 » сәуірі 2018 ж.

Асманова Мая Шакировна мектепке дейінгі ұйымының меңгерушісі атынан № «Ақбота» 8/8 мектепке дейінгі ұйым бір тараптан және Коймиева Балаше анасы (әкесі, оларды алмастыратын тұлға), бұдан әрі «Ата-ана» деп аталады, келесі тараптан төмендегі мазмұнда осы Шартты жасады:

1. Мектепке дейінгі ұйым міндеттенеді:

1.1. Ата-анасының өтініші негізінде баланы МДҰ-ның консультациялық пунктіне есепке алу.

1.2. Баланың өмірі мен денсаулығын қорғауды, оның зияткерлік, дене және жеке дамуын қамтамасыз етуге; баланың даму ерекшеліктерін ескере отырып, оған деген жеке әдісті жүзеге асыруға, баланың эмоциялық игілігіне қамқорлық жасауға.

1.3. Заттық-дамытушылық ортаны ұйымдастыру (үй-жайлар, жабдықтар, оқу-көрнекі құралдар, ойындарға арналған материалдар).

1.4. Баланың әрекетін жасына, жеке ерекшеліктеріне, Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнына сәйкес ұйымдастыру.

1.5. Мамандар қызметін ұсыну

1.6. Бала ауырып қалғанда, сондай-ақ ата-анасы (заңды өкілі) дәлелді себептермен (ауруы, іссапар және т.б.) демалыста және уақытша болмаған жағдайда балабақшаның кеңес беру пунктінде баланың орнын сақтау.

1.7. МДҰ-ның консультациялық пунктінде болған кезеңінде бала мүлкінің пунктте сақталуын қамтамасыз етуге міндетті.

1.8. Ата-анаға (заңды өкілге) баланы тәрбиелеу мен оқытуда, оның дамуындағы ауытқуларды түзетуде білікті көмек көрсету.

1.9. Осы Шартты сақтау.

2. Ата-ана міндеттенеді:

2.1. Осы Шартты сақтау.

2.2. Баланың алдағы уақытта болмауы туралы балабақшаға хабарлау (демалыс, ауру және т.б.).

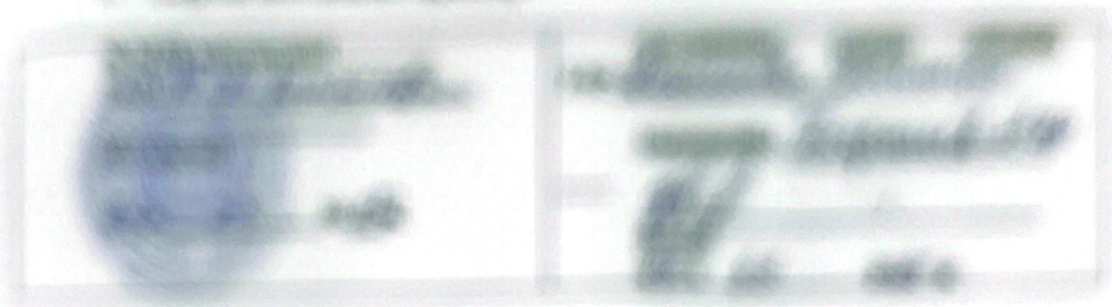
2.3. Баланы тәрбиелеу мен оқытудың барлық бағыттары бойынша МДҰ консультациялық пунктімен өзара әрекеттесу, бірлескен іс-шараларға белсенді қатысу.

3. Мектепке дейінгі ұйым құқылы:

3.1. Баланың консультациялық пунктте одан әрі болуына кедергі келтіретін баланың денсаулық жағдайы туралы медициналық қорытынды болған кезде, баланы шығарып жіберуге.

3.2. Ата-анасы (заңды өкілі) өз міндеттемелерін жүйелі түрде орындамаған жағдайда, оған бұл туралы 10 күн бұрын хабарлап, осы Шартты мерзімінен бұрын бұзуға құқылы.

[illegible]

STATE OF TEXAS
COUNTY OF [illegible]

BEFORE ME, the undersigned authority, on this [illegible] day of [illegible], 20[illegible], personally appeared [illegible], known to me to be the person whose name is subscribed to the foregoing instrument, and acknowledged to me that he executed the same for the purposes and consideration therein expressed.

Notary Public in and for the State of Texas

**Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы
Т.Рысқұлов ауданының білім бөлімінің
«Ақбота» бөбекжай-бақшасы**

**Мамандардың (мектепке дейінгі
ұйымның атауы) консультациялық пунктіне
ата- аналардың (заңды өкілдің) өтініштерін
есепке алу журналы**

Көгершін ауылы

«Ақ бота» бөбекжай - бақшасы

Психологиялық тренинг

«Аялы алақан»

Орындаған: педагог-психолог
Бекбаева Г.

Ата-аналарға арналған тренинг

Тренинг тақырыбы: «Аялы алақан»

Мақсаты: Отбасы тәрбиесіндегі ата – ананың балаға тәрбиелік ықпалын арттыру, тәрбиенің ең тамаша жері отбасы екенін, олардың бала тәрбиесіндегі мүмкіндіктерінің жоғары екенін, баламен жақсы қарым-қатынас орнату, бала тәрбиесіне көп көңіл бөлудің маңыздылығын ашу.

Барысы:

1. «Өрмекшінің торы» атты танысу тренингі
2. «Сөйлемді аяқта» әдістемесі.
3. «Доппен жаттығу»
4. «Теңей біл»
5. «Тілек шамы». (Қорытындылау)

Психолог: Қош келдіңіздер, құрметті ата - аналар. Бүгінгі біздің отырысымыз ерекше болады деген үмітпен тренингті бастаймыз. Тренингіміздің ерекшелігі сол, тәрбие процесіндегі қиындықтарды біз боп, сіз боп пікірлесе отырып, ойымызды түйіндеп, өмір жолында пайдалану. Отбасы - Адам баласының алтын дінгегі. Өйткені адам ең алғаш шыр етіп дүниеге келген сәтінен бастап, осында ер жетіп, отбасының тәрбиесін алады. Сондықтан да отбасы - адамзаттың аса қажетті, әрі қасиетті алтын бесігі. Бала қанша білім алып, мектеп табалдырығын аттағанымен, оның өмірінің көп бөлігі әке - шешесінің қасында өтеді екен. Ал сіздердің ата - ана, өміріңізде үш рет мектепке баратыныңызды әрқашан естен шығармаңыз. Бірінші рет – өзіңіз, екінші рет – балаңыз, ал үшінші рет – немереңіз барады екен. Ендеше бүгінгі тренингімізге қатысып отырған ата - аналарға әрдайым осы балаларыңыздың қорғаны болып, немере сүйіп балабақшаға келе беріңіздер демекпіз! Олай болса, бүгінгі тренингімізді бастамастан бұрын өздерімізді таныстырып өтейік.

1. «Өрмекшінің торы» атты танысу тренингі

Сіздермен танысу мақсатында «Өрмекшінің торы» атты тренингін өткіземін. Мен жіптің басын ұстап қалып, өзімнің аты – жөнімді және жақсы қасиеттерімді айтамын да, келесі адамға жіпті лақтырамын. Осылайша кезектесіп жіпті бір – біріңізге бересіздер. Бір-бірімізге жіпті беру арқылы өрмекшінің торы шығады. Енді сіз алдыңыздағы адамның аты мен жақсы қасиеттерін айта отырып, кері қайтарып бересіздер.

2. «Сөйлемді аяқта» әдістемесі.

- Мен өз отбасымды жақсы көрем, себебі....
- Отбасым бақытты болу үшін...
- Отбасымда зорлық — зомбылыққа жол жоқ, себебі...
- Ең үлкен қорқыныш бұл — ....
- Мен ренжимін, егер....
- Мен қуаныштымын, себебі.....
- Баланы үнемі қолдап отырса.....
- Отбасының қорғаны кім?

3. Доппен жаттығу әдістемесі.

Допты бір-біріне ұсынып сұраққа жауап беру. Бала сіз үшін кім? Бала — болашағым, серігім, бақытым, өмірімнің жалғасы т.б. Сіз үшін бақыт деген не? Отбасы деген не? Бала бақыты үшін не керек?

4. «Теңей біл»

Әркім өзінің баласын бір затқа немесе бір табиғат құбылысына теңейік. Мысалы: Менің балам бұлақ. Ол адамдарды, жануарларды қоректендіреді.

5. «Менің балам қандай?»

Әр ата-ана өз баласынын қандай екенін айтады. Мысалы: Жанерке. Ж-жақсы. А-ақылды, Н-намысшыл, Е-ерке, Р-рақымшыл, К-көпшіл, Е-еңбекқор.

6. «Тілек шамы». (Қорытындылау) Бір-бірлеріне жылы лебіздерін білдіріп, тілектерін айтады.

Психолог: «Міне, қоштасатын да сәт жетті. Ата-аналар алтын уақыттарыңызды бөліп келгендеріңізге көп рахметімізді айта отырып, отбасыларыңызға бақыт нұры шашыла берсін дегім келеді. Сау болыңыздар!

Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы
Т.Рысқұлов ауданының білім бөлімінің
«Ақбота» бөбекжай-бақпасы МКҚК

«Баланың денсаулығы біздің қолымызда»

Жаднама. «ЖРВИ, тұмаудың алдын-алу»

Орындаған: медбике Э.Тулеуова

Көгершін ауылы

2025-2026 оқу жылы

Адам көп жиналған жерге (ойын-сауық шараларына, жиналыстарға, кездесулерге) бармау;

Бөлмені жиі желдету;

Кір қолмен көзді, мұрын мен ауызды түртпеу;

Салауатты өмір салтын ұстану (толық канды ұйқы, таза ауа, белсенді демалыс, дәрумендерге бай тағамдар), ол ағзаның кез келген инфекциямен күресуіне көмектеседі.

Екіншіден:

Егер Сіз ауырып қалсаңыз, басқа адамдармен байланысты барынша азайту және емдеу бойынша нұсқау алу үшін шұғыл дәрігерді үйге шақырыңыз. Жеке күнделікті гигиена шараларын ескере отыра және науқастанған күннен бастап 7 күн ішінде үйде қалыңыз.

Егер Сіз бәрібір ауырып қалсаңыз, онда:

Басқа адамдарға қауіп төндірмеу және қауіпті асқынуды болдырмау үшін үйде қалыңыз;

Төсек тартып жату режимін қадағалаңыз;

Мүмкіндігінше өзіңізді басқа отбасы мүшелерінен оқшаулаңыз;

Аурудың бірінші белгілері кезінде дәрігерді шақырыңыз;

Бір реттік қол орамалын қолданыңыз, қолданған соң бірден оны лақтырыңыз;

Дәруменді сұйық сусындарды, сонымен қатар қызу басатын қасиеті бар мүкжизек, итбүлдірген тұнбасын көп ішіңіз;

Дәрігердің барлық тағайындамасын орындаңыз және препараттар қабылдаңыз, әсіресе вирусқа қарсы, қатаң кесте бойынша. Сіз жазылған сияқты болсаңыз да, препарат қабылдаудың толық курсың өтуіңіз қажет;

Хал-жағдайыңыз нашарлап кеткен жағдайда дәрігерге уақытылы бару және қажетті ем алу үшін, өз хал-жағдайыңызды мұқият қадағалаңыз.

Үшіншіден:

Отбасының бір мүшесі ауырса болды, бір-бірден қалғандары да ауыратынын жиі білеміз. Науқасты бөлек бөлмеге оқшаулау, ауырған адамның отбасы мүшелері үшін дәке таңғыш қолдану, науқастың бөлмесін жиі желдету және ылғалды жуып-шаю осының барлығы алдын алу іс-шараларының ажырамас бөлігі. Тұмау ошағында – науқас жатқан бөлмедегі тұрмыстық заттарда, ауада ауру қоздырғыштарды зарарсыздандыру бойынша дезинфекциялық іс-шаралар өткізу міндетті. Ауада инфекциялық аэрозолдің (ұсақ дисперстік, шаң фазаларының) шоғырлануын азайтудың қарапайым тәсілі бөлмені жиі желдету болып табылады. Суық жыл мезгілінде күніне 3-4 рет 15-20 минуттан желдету ұсынылған. Сонымен бірге науқас бөлмесінің ауа температурасын бақылау керек. Ол 20°C төмен болмауы қажет.

Егер отбасында науқас пайда болса, онда келесі ережелерді қадағалау керек:

- Мүмкіндігінше науқас отбасының басқа мүшелерінен мүмкіндігінше бөлек орналастыру;
- Науқасқа бір адам күтім жасаса жақсы болады;
- Науқасқа жүкті әйел күтім жасамағаны дұрыс;
- Отбасының барлық мүшелері демпердені қолдану, қолды жиі жуу, зарарсыздандыру заттарымен қолды сұрту сияқты гигиеналық іс-шараларды қадағалауы тиіс;
- Отбасының басқа мүшелерінде тұмау белгілерінің пайда болуын бақылау;
- Науқастан кемінде 1 метр қашықтықта болуға тырысу керек;
- Науқасқа бөлек ыдыс-аяқ бөлу;

Екпелік алдын алу – тұмауды бақылаудың басты амалы.
Екпе - кез келген тұмау эпидемиясы кезінде ең сенімді қорғаныс болып табылады. Екпе нәтижесінде пайда болған иммунитет аурудан сенімді қорғайды. Көптеген маңызды инфекция, атап айтқанда полиомиелит, дифтерия, қызылша жаппай екпе нәтижесінде толық жойылады. Маусымдық тұмауға қарсы жыл сайынғы екпе барлық жастағы топтарда ауру мен өлім-жітімді барынша азайтады. Осы мақсаттар А/Н1N1/2009 тұмау індеті даму кезеңінде қазір де көзделген.

Екпе мақсаты – инфекция ретінде тұмауды толық жою емес, тұмаудан өлім-жітімді және ауруларды, әсіресе оның асқынуларын, жүрек-қан тамырлық, өкпе ауруларының, басқа да созылмалы патологиялардың асқынуын азайту. ДСҰ жыл сайын қатерлі топтарға тұмауға қарсы егуді ұсынады: 65 жастан жоғары (созылмалы патология болған жағдайда – кез келген жаста), 6 айдан бастап 15 жасқа дейінгі балалар, медицина қызметкерлері және басқа да көптеген өндірістік байланыстағы адамдар.

Қауіп-қатердің ерекше тобы, яғни бөлек қарастыратындарды жүкті әйелдер, әсіресе екінші және үшінші триместрдегі жүкті әйелдер құрайды. Қазіргі замандағы жағдаятқа жасалған – дені сау жүкті әйелдердің көп бөлігі тұмау қатты ауырғандар және қатты асқынулар бойынша емдеуге жатқызуға мұқтаж.

Қазіргі таңда тіркелген жүкті әйелдер арасында А/Н1N1/2009 тұмаудан болған аурудың өліммен аяқталған жағдайы шамамен 5% расталды. Және де негізгі тұрғындардың ішінен жүкті әйелдер шамамен 1 пайызын құрайды. Сондықтан Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы мен Денсаулық сақтау министрлігі барлық жүкті әйелдерге екпе егуді, соның ішінде маусымдық тұмауға қарсы белсенділігі жойылған екпе егуді ұсынады.

Негізгі тұжырымдар:

- Тұмауға қарсы вакцина қауіпсіз;
- Екпе жасау егде адамдар мен қатерлі топтар арасында ауруларды, емдеуге жатқызу және өлім-жітімнің болу қауібін азайтады;
- Тұмауға қарсы екпе дені сау жастар, балалар мен ұйымдастырылған ұжымдар арасында ауру және асқыну қауібін азайтады;
- Егде адамдар мен қатерлі топтарға екпе міндетті түрде ұсынылады.

Ақапарттандыру жолымен алдын алу. Жеке және қоғамдық гигиена ережесін қадағалау.

ЖРВИ, Н1N1/pdm2009 (ол ғана емес) тұмауы таралмау үшін алдын алу іс-шараларын қолдану қажет және де әр адамның қарапайым санитарлық-гигиеналық ережелерді қолдана отыра, аурудың және тұмаудың таралу қауібін азайта алады. Сондықтан әркім тап болатын жағдаяттарды қарастырайық және жағдаяттардың барлығына нақты қажетті алдын алу іс-шараларын тізіп шығайық.

Біріншіден:

Өзіңіздің ауырып қалмауыңыз және айналадағыларға жұқтырмау үшін не істеу керек:

Науқас адамдармен байланыстан алшақ болу;

Науқасқа 1 метрден жақын жақындамау;

Науқас адамдармен байланыс жасаған кезде демперде кию;

Инфекцияның таралуын алдын алу үшін қолды сабынмен немесе бактерияға қарсы (құрамында спирт бар) ерітіндімен жуу;

Бір реттік қол орамалын қолдана отыра, жөтелген және түшкірген кезде мұрын мен ауызды жабу;

Тақырыбы: «Баланың денсаулығы біздің қолымызда. ЖРВИ, тұмаудың алдын-алу»

Жіті респираторлық вирустық инфекция (ЖРВИ) - әлемдегі тұмауды біріктіретін аурулардың ең кең тараған тобы тұмау, парагрипп, респираторлық-синцициалдық инфекция, риновирусты және аденовирусты инфекция, басқа жоғарғы тыныс алу жолдарының талаурамалы қабынбалары. Даму үдерісінде вирустық ауру бактериялық инфекцияға асқынуы мүмкін.

ЖРВИ- бұл төрт ортақ белгілерді біріктіретін аурулар тобы.

Олардың барлығы жұқпалы болып табылады. Олардың вирусын тудырады;

Ауру қоздырғыштары ағзаға ауа-тамшы жолдарымен – тыныс алу ағзалары арқылы келеді;

ЖРВИ кезінде бірінші кезекте тыныс алу ағзалары зардап шегеді. Ауруды тегіннен респираторлық, яғни «тыныс алуға қатысты» деп атаған жоқ;

ЖРВИ тез таралады және көпке созылмайды. Қоздырғыштар жөтелу, түшкіру, сөйлесу кезінде ауа арқылы науқас адаммен байланыс жасаған кезде жұғады.

ЖРВИ кезінде не болады?

Вирустар мен бактериялар тыныс алу жолдарына түседі, шырышты қабыққа түсіп, зиянды заттар уыттар бөліп шығарады, сосын олар қан арқылы барлық ағзаға таралады. ЖРВИ-мен балалар және иммундық жүйесі әлсіреген адамдар жиі ауырады. Иммунитет ауырғаннан кейін тұрақты емес, сондықтан әр адам жыл сайын 3-4 және одан да көп ауруы мүмкін.

ЖРВИ әдетте жіті, күтпеген жерден басталады. Жұқтыру мен ауру арасында орташа алғанда шамамен 2 күн өтеді. Ауырар алдында адамды мыналар мазалау мүмкін: шаршау сезімі, әлсіздік, ашуланшақтық. Бұдан әрі бұл белгілер көбейеді, бас ауырады, қатты әлсіздік, бұлшық еттер сырқырайды, дене қызуы жоғарлауы мүмкін, терлегіш болады. Тұмау, тамақтың ауруы, жөтел пайда болуы мүмкін. Кейбір жағдайларда тыныс алу жолдарының зақымдануымен конъюнктивит-көздің зақымдану белгілері болуы мүмкін.

ЖРВИ немен қауіпті?

қатты ауырғандар және қатты асқынулар бойынша емдеуге жатқызуға мұқтаж.

Диагностика және емдеу.

ЖРВИ диагнозын терапевт қараған және науқастан сұраған кезде қояды. Сонымен бірге дәрігер несеп пен қан талдауын тағайындауы мүмкін.

ЖРВИ емдеу әдетте дәрігердің бақылауымен үй жағдайында жүргізіледі. Пациентті ауруханаға тек аса ауыр жағдаятта немесе шиеленген жағдайда жібереді.

Науқас міндетті түрде төсек тартып жатуды қадағалауы және барынша сұйық зат ішуі керек, жылы шай мен морс ішкені жақсы. Дене қызуы жоғары болғанда қызу басатын дәрі-дәрмектерді, қажеттілігіне қарай тұмауға қарсы дәрілерді немесе жөтелге қарсы препараттарды қолдануы керек.

ЖРВИ кезінде тыныс алу гимнастикасы мен дәрумендер терапиясы жақсы әсер етеді. ЖРВИ кезінде антибиотиктер тиімді емес, сондықтан олар бактериялық инфекция немесе асқыну кезінде тек дәрігердің тағайындауымен қабылданады.

ЖРВИ мен тұмауды алдын алу:

Тұмауды алдын алудың 3 түрі бары белгілі:

- Екпелік алдын алу;
- Дәрімен алдын алу (вирусқа қарсы дәрілер);
- Жеке және қоғамдық гигиена (ақпараттандыру жолымен) ережесін қадағалау.

Хал-жағдайы нашарлауы мүмкін кезде уақытында дәрігерге қаралу және қажетті ем алу үшін наукас жағдайын мұқият қадағалау.

Сіз бір реттік демперде қолдансаңыз, онда келесі талаптарды орындауға тырысыңыз:

Ылғалды немесе дымқыл демпердені жаңа, құрғаққа ауыстыру;

Наукасқа күтім жасағаннан кейін демпердені бірден шешіңіз, лақтырып тастаңыз және қолыңызды жуыңыз.

Бір демпердені екінші рет қолданудан алшақ болыңыз, себебі олар індет жұқтырудың көзі болуы мүмкін!

Адамнан адамға респираторлық вирустардың берілуін болдырмау үшін демперденің тиімділігін зерделеу бойынша жүргізілетін клиникалық зерттеу эпидемия кезінде демпердені дұрыс қолдану вирустық инфекцияны жұқтыру қауібін 60-80% төмендетеді.

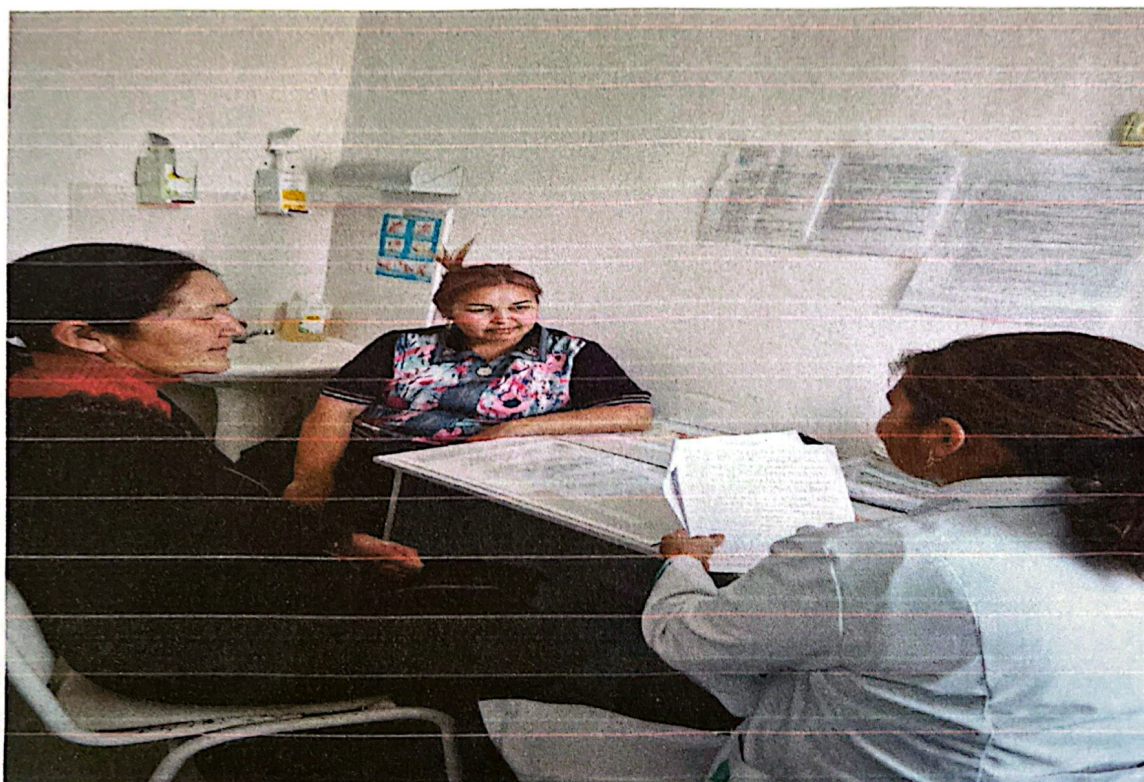
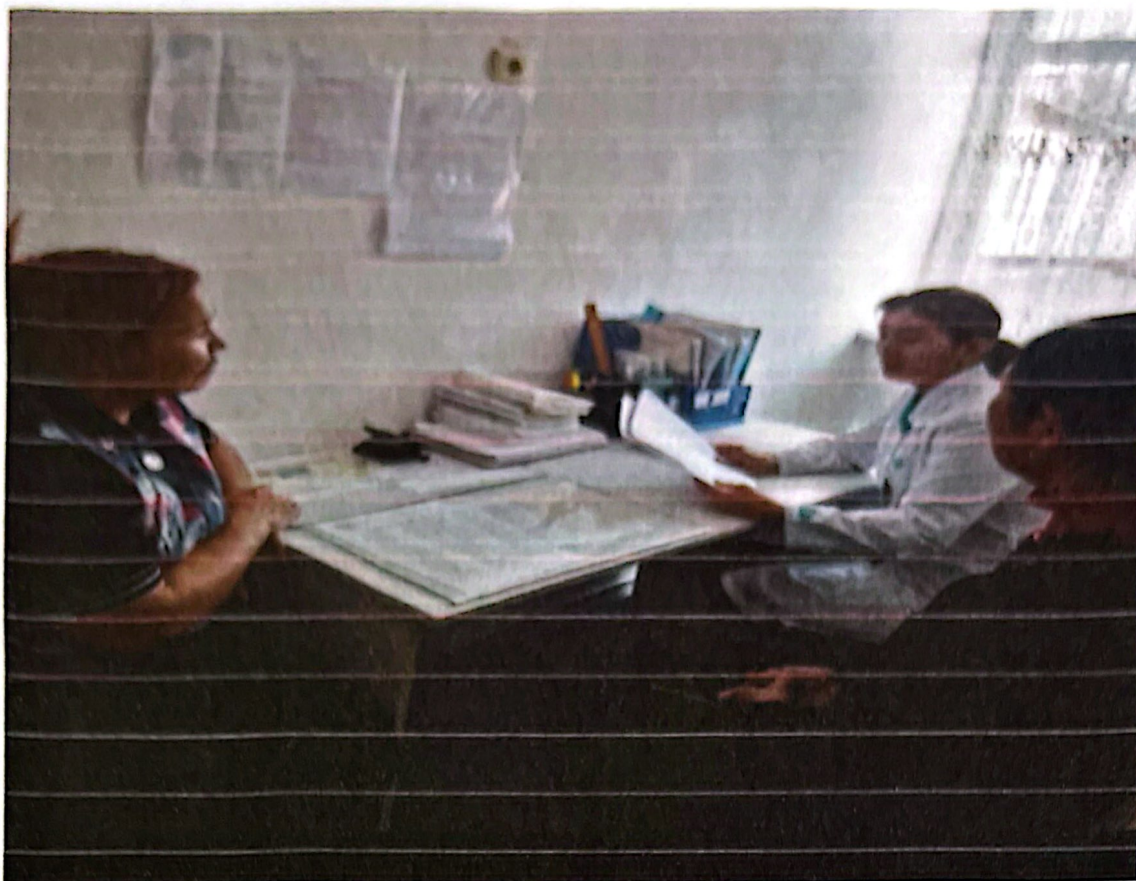
Дәрімен алдын алу.

Тұмауды алдын алу үшін препараттар барынша түрліше, оларды тек дәрігердің тағайындауымен қабылдау қажет. Кейбір дәрілік өсімдіктердің вирусқа қарсы қасиеті бар. Көне грек заманында да дәрігерлер тұмау кезінде лимон мен апельсин, бал мен қалампырды қолданған. Көптеген дәрілік өсімдіктердің ішінен тек кейбір түрлеріне ғана тоқталамыз:

- Пияз, сарымсақ- өсімдіктен шыққан микробқа қарсы заттар фитонцидтерден тұрады;
- Жалбыз, қарағай – вирусты жойғыштық әрекетке ие және ингаляция үшін қолданылады;
- Лимон, итмұрын, мүкжидек, итбүлдірген, шырғанақ – дәрумендер көзі, соның ішінде С (аскорбин қышқылы), оның негізінде дәрумендер сусыны дайындалады (шай, морс, тұнбалар).

Жалнама. «ЖРВИ, түмаудын алдын алу»

Анықтама

Мектеп жасына дейінгі балаларды үй жағдайында тәрбиелеп отырған отбасыларды айқындау және консультативтік пунктке шақыру

Мақсаты: Мектепке дейінгі жастағы балаларды жүйелі дамыту мен әлеуметтік бейімдеуге қолдау көрсету, үй жағдайында тәрбиеленіп жатқан балалардың сапалы мектепке дейінгі дайындық алуына жағдай жасау.

Мектеп жасына дейінгі балалардың барлығы бөбекжай-бақшаға бару мүмкіндігіне ие бола бермейді. Кейбір балалар түрлі себептермен (отбасылық, әлеуметтік, медициналық, экономикалық жағдайлар, алыс қашықтық және т.б.) үй жағдайында тәрбиеленіп жатады. Мұндай балаларды дер кезінде айқындау, тіркеуге алу және консультативтік пункттің жұмысына тарту- мектепке дейінгі ұйымның маңызды бағыты болып табылады.

Үйде тәрбиеленіп отырған балаларды анықтау жұмысы- бөбекжай-бақша педагогтары мен психологтарының, ауылдық округ немесе әкімшілік мамандарының бірлескен іс-әректің қажет етеді. Сондықтан, үйде тәрбиеленіп жатқан, бөбекжай-бақшаға бармайтын балалардың тізімі жасалып, ата-аналармен жеке әңгіме жүргізіліп, баланы консультативтік пункт қызметіне тартудың маңыздылығы түсіндірілді. Ата-аналарға баламен үй жағдайында жүргізілетін ойын, дамыту және арт-терапиялық жаттығулар ұсынылды.

Мектеп жасына дейінгі балаларды үй жағдайында тәрбиелеп отырған отбасыларды айқындау және оларды консультативтік пунктке тарту- бұл тек ақпарат жинау емес, сонымен қатар, ата-аналармен серіктестік орнату, қоғамдағы әрбір баланың дамуына тең мүмкіндік жасау үдерісі. Мұндай жұмыс мектепке дейінгі ұйым мен отбасының өзара іс-қимылын нығайтып, баланың жан-жақты дамуына мүмкіндік береді.

Қорытынды:

Мектеп жасына дейінгі балаларды үй жағдайында тәрбиелеу кезінде ата-аналар педагогикалық қолдауды қажет етеді. Балалардың жас ерекшелігіне сай толыққанды дамуы, әлеуметтенуі кәсіби мамандармен уақытылы жұмыс жасауды қажет етеді. Консультативтік пункт-осындай көмекті қолжетімді, тегін және жүйелі түрде ұсынатын тиімді тетік.

Ұсыныстар:

- Баланы жүйелі түрде консультативтік пунктке әкеліп, мамандар кеңестерін орындап отыру;
- Ата-аналарға, олармен байланыс орнату мақсатында ақпараттық буклеттер, жадынамалар тарату.